

Wat is nieuw in de PGS 15

Gerard Pouw, Kenniscentrum InfoMil

Paula Bohlander, Programmamanger PGS NEN

Robbert van 't Veer, Antea Group

Belangrijkste wijzigingen in vogelvlucht

- Beschermingsniveau 2 komt in de nieuwe versie niet meer terug en hiervoor in de plaats wordt een nieuw beschermingsniveau 2a geïntroduceerd;
- Voor onbrandbare en niet brandonderhoudende stoffen is een nieuw beschermingsniveau 4 geïntroduceerd, met hierbij afwijkende eisen ten aanzien van onder andere WBDBO;
- De ondergrens voor CMR stoffen is omhoog bijgesteld van 1 kg naar 25 kg, Tijdelijke opslag van CMR stoffen valt niet langer onder het hoofdstuk voor tijdelijke opslag. Voor CMR stoffen in containers gelden uitsluitend een aantal voorschriften uit hoofdstuk 3;

Belangrijkste wijzigingen in vogelvlucht

- Er zijn meer mogelijkheden om aanverwante stoffen en koopmansgoederen op te slaan binnen een opslagvoorziening voor gevaarlijke stoffen;
- Er zijn voorschriften opgenomen voor wikkelmachines in een opslagvoorziening evenals voorschriften voor losse pallets in een opslagvoorziening;
- Er zijn mogelijkheden om bij beschermingsniveau 1 een afwijkende vakindeling toe te passen;
- Voorschriften ten aanzien van het UPD van een brandbeveiligingsinstallatie zijn aangepast aan de stand der techniek;

(wettelijke) status PGS 15:2016

Vraag:

Wanneer kun je de PGS 15:2016 gebruiken?

(wettelijke) status PGS 15:2016

- Niet bij handhaving in het kader van het Activiteitenbesluit
- Niet bij handhaving op “oude” vergunningen

- Wel toepassen bij vergunningverlening
- Wel toepassen bij toezicht op een “nieuwe” omgevingsvergunning

- De verwachting is dat de PGS 15:2016 niet opgenomen gaat worden in het Activiteitenbesluit en niet zal worden aangewezen als BBT document (bijlage 1 Mor)
- Conclusie?

Algemeen beschermingsniveau

- Van toepassing indien **meer dan 10 000 kg** verpakte gevaarlijke stoffen worden opgeslagen
- **Meer dan 1 000 kg** zeer giftige stoffen ADR klasse 6.1 of stoffen van ADR klasse 8, verpakkingsgroep I, met aanvullend etiket modelnr 6.1
- Bepalen van beschermingsniveau op basis van tabel 4.1 en tabel 4.2
- Dit op basis van eigenschappen van de opgeslagen gevaarlijke stoffen en CMR stoffen en de hoeveelheid daarvan.

Toelichting op tabel 4.1 PGS 15:2016

Brandbaarheid						
Gevaar conform de ADR-klasse zonder bijkomend gevaar ^a	Vlampunt ≤ 60° C	Vlampunt > 60° C en ≤ 100° C	Vlampunt > 100° C	Brandbare vaste stoffen	Onbrandbare stoffen (vast, vloeibaar, gas)	Net-brandonderhoudende stoffen (vast, vloeibaar, gas)
3	1 ^a	-	-	-	-	-
5.1	-	-	-	-	3 ^d	3 ^d
6.1 en CMR-stoffen	1	2a	3	2a	3 ^d	3 ^d
8	1 ^a	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
9 ^c	-	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
Verpakkingsgroep I	1	1	3	2a	3	3

- a Na instemming van het bevoegd gezag kan in deze gevallen beschermingsniveau 2a worden toegepast indien in de opslagvoorziening in totaal (dus inclusief de andere stoffen) minder dan 100 000 kg wordt opgeslagen op een vloeroppervlak van maximaal 300 m². Dit geldt alleen indien het verpakkingsgroep II of III betreft. Daarnaast zal dit worden beoordeeld door het bevoegd gezag en het advies van de brandweer op beheersbaarheid en de gevolgen van de brand op de omgeving en bijkomende risico's door snelle branduitbreiding, blus- en koel(on)mogelijkheden, inzetbaarheid brandweer om uitbreiding te voorkomen en veiligheid van de aanwezigen.
- b Voor stoffen met een bijkomend gevaar moet ook het bijkomend gevaar worden beoordeeld. Voor de desbetreffende stof geldt het zwaaarste beschermingsniveau.
- c Stoffen die voldoen aan alle onderstaande voorwaarden worden voor het bepalen van het vereiste beschermingsniveau ingedeeld als ADR-klasse 9, brandbare vaste stoffen. De voorwaarden zijn:
- gevaar conform ADR-klasse 9;
 - vlampunt van 23 °C en hoger;
 - bij de beproeving van afscheiding van oplosmiddel (zie het Handboek beproevingen en criteria, deel III, subsectie 32.5.1) de hoogte van de afgescheiden laag oplosmiddel kleiner is dan 3 % van de totale hoogte;
 - in de uitloopbeker conform ISO 2431:1993 bij 23 °C een uitlooptijd hebben van >60 s of een uitlooptijd hebben van >40 s en niet meer dan 60 % stoffen van ADR-klasse 3 bevatten.
- d Indien sprake is van uitsluitend opslag met onbrandbare stoffen of niet-brandonderhoudende stoffen in een uitpandige opslagvoorziening is het, op basis van een afweging van de risico's opgeslagen stoffen, met een maatwerk oplossing mogelijk om in dat geval beschermingsniveau 4 toe te passen. De afweging van de risico's moeten in ieder geval de eigenschappen van de stoffen zoals de mate van giftigheid of brand bevorderendheid en de omgeving van de inrichting worden betrokken.
- e Beschermingsniveau 4 mag alleen toegepast worden indien uitsluitend (ongeacht of onder de grenswaarde uit tabel 4.2 wordt gebleven) opslag van niet brandbare of niet-brandonderhoudende stoffen plaats vindt in de opslagvoorziening. Indien ook brandbare of brandonderhoudende stoffen opgeslagen worden, moeten ten minste beschermingsniveau 3 toegepast worden.
- (-) De horizontale streepjes in de tabel betekenen dat de desbetreffende combinaties van gevaarsklassen en brandbaarheid niet voorkomen.

- Tabel is vereenvoudigd
- Nieuwe beschermingsniveau's ingevoegd
- Nog steeds veel belangrijke voetnoten!

Beschermingsniveau 2a

Brandbaarheid						
Gevaar conform de ADR-klasse zonder bijkomend gevaar ^b	Vlampunt ≤ 60° C	Vlampunt > 60° C en ≤ 100° C	Vlampunt > 100° C	Brandbare vaste stoffen	Onbrandbare stoffen (vast, vloeibaar, gas)	Niet-brandonderhoudende stoffen (vast, vloeibaar, gas)
3	1 ^a	-	-	-	-	-
5.1	-	-	-	-	3 ^d	3 ^d
6.1 en CMR-stoffen	1	2a	3	2a	3 ^d	3 ^d
8	1 ^a	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
9 ^c	-	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
Verpakkingsgroep I	1	1	3	2a	3	3

Beschermingsniveau 4

Brandbaarheid						
Gevaar conform de ADR-klasse zonder bijkomend gevaar ^b	V lampunt ≤ 60° C	V lampunt > 60° C en ≤ 100° C	V lampunt > 100° C	Brandbare vaste stoffen	Onbrandbare stoffen (vast, vloeibaar, gas)	Niet-brandonderhoudende stoffen (vast, vloeibaar, gas)
3	1 ^a	-	-	-	-	-
5.1	-	-	-	-	3 ^d	3 ^d
6.1 en CMR-stoffen	1	2a	3	2a	3 ^d	3 ^d
8	1 ^a	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
9 ^c	-	2a	3	3	4 ^e	4 ^e
Verpakkingsgroep I	1	1	3	2a	3	3

Beschermingsniveau 4

- Doel: Door de opslag van onbrandbare en niet brandonderhoudende stoffen van de ADR klasse 8 en 9 zijn er geen eisen voor een branddetectiesysteem. Ook wordt er geen bluswateropvang vereist. Uitgangspunt is dat de gevaarlijke stoffen niet worden betrokken bij een eventuele brand.
- Opslag van onbrandbare en niet brandonderhoudende gevaarlijke stoffen van de ADR klasse 8 en 9.
- Nieuw beschermingsniveau. Basis is onbrandbare en niet brandonderhoudende stoffen van de ADR klasse 8 en 9.

Blus en koelwater beschikbaarheid

- Nieuwe paragraaf (4.9) in de PGS 15 richtlijn
- Is tot stand gekomen naar vele en lange discussies binnen de expertgroep
- Voor de opslagen vallend onder hoofdstuk 4 geldt dat escalatie naar de omgeving moet worden beperkt. Dit sluit aan op de beleidsstandpunten van Brandweer Nederland zoals geformuleerd in de Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid uit 2013. Aanvullend op de voorschriften in paragraaf 4.8 is de beschikbaarheid van blus- dan wel koelwater nader beschreven in voorschriften 4.9.1 en 4.9.2.
- Niet van toepassing voor beschermingsniveau 4

Blus en koelwater beschikbaarheid

De hoeveelheid bluswater die beschikbaar behoort te zijn, moet erop gericht zijn dat objecten of brandbare opgeslagen stoffen in de omgeving (bestaand of vergund op moment van vergunningaanvraag PGS 15 opslag) gekoeld kunnen worden, dan wel dat de aangestraalde opslagvoorziening volgens PGS 15 voldoende gekoeld wordt in geval van brand in de omgeving. De berekening van de vereiste capaciteit is maatwerk en hangt onder meer af van de hoeveelheden opgeslagen stoffen en de warmte-inhoud (vuurlast) daarvan, de WBDBO van de opslagvoorziening en de afstand tot brandbare objecten.

Een vuistregel is dat bouwwerken in brand kunnen raken bij een aanstraling van meer dan 15 kW/m^2 . Voor de maximale aanstraling van objecten met gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen (open opslagen, gasflessen, cryogene gassen) wordt als regel een maximum van 10 kW/m^2 aangehouden.

CMR-stoffen in PGS 15:2016

- Veel CMR-stoffen hebben ook een ADR classificatie zoals bijvoorbeeld brandbaar.
- Indien het enkel een CMR-stof is, is de ondergrens opgehoogd naar 25 kg.
- Vanwege herkenbaarheid van de stof is bij hoofdstuk 10 (opslag in tankcontainers) gekozen om CMR-stoffen uit te zonderen.
- Vanwege herkenbaarheid en kleine hoeveelheden is gekozen om bij hoofdstuk 5 (tijdelijke opslag) CMR-stoffen uit te sluiten.

Koopmansgoederen en aanverwante stoffen

- Vanuit het bedrijfsleven is de wens geuit om opslag van gevaarlijke stoffen te mogen combineren met de opslag van koopmansgoederen en aanverwante stoffen (dit laatste was al mogelijk)
- Hierdoor kunnen de opslagvoorzieningen breder ingezet worden en wordt voorkomen dat er onnodig veel ruimte leeg staat
- Hiermee wordt dus verlaten de verplichte scheiding tussen opslag van gevaarlijke stoffen en overige stoffen

Wat zijn koopmansgoederen?

- Definitie
 - Koopmansgoederen
Handelsgoederen opgeslagen als stukgoed (geen bulkopslag), met uitzondering van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen, bestrijdingsmiddelen en afvalstoffen.
- Leidend voor bepaling van meer of minder dan 10 ton opslag is de totale hoeveelheid in de opslag. Indien er 5 ton gevaarlijke stoffen en 8 ton koopmansgoederen worden opgeslagen moet er een beschermingsniveau conform hoofdstuk 4 worden gerealiseerd.
- Grijs gebied in de wetgeving tussen Activiteitenbesluit, Vergunningplicht, Bevi en PGS 15:2016

Onbrandbaar en niet brandonderhoudend

- Belangrijk voor de toepassing van de WBDBO eisen of een stof wordt gezien als onbrandbaar of niet brandonderhoudend.
- Apart onderzoek hiernaar gedaan door het RIVM
- Hierdoor een nieuw beschermingsniveau mogelijk gemaakt, namelijk beschermingsniveau 4

- Bespreken memo RIVM

Gelijkwaardigheid

- Voor de toepassing van PGS 15 geldt het gelijkwaardigheidsbeginsel.
- Dit houdt in dat andere maatregelen kunnen worden getroffen dan in de voorschriften van PGS 15 zijn opgenomen.
- Dit betekent in de praktijk dat het bedrijf gegevens moet overleggen waaruit blijkt dat met een alternatieve voorziening of maatregel een gelijkwaardige bescherming van het milieu, arbeidsbescherming of brandveiligheid kan worden bereikt.
- Het bevoegd gezag beoordeelt uiteindelijk of inderdaad een gelijkwaardige bescherming kan worden bereikt.
- I-SZW beoordeelt dit bij inspecties in het kader van de handhaving van de Arbeidsomstandighedenwet.

Gemotiveerd afwijken

- Bij gemotiveerd afwijken worden andere voorschriften of eisen gesteld dan in PGS 15 aangegeven
- Het is mogelijk om een ander veiligheidsniveau (hoger of lager) voor te schrijven of toe te staan voor een bepaalde specifieke situatie.
- Gemotiveerd afwijken mag worden toegepast op alle voorschriften in deze richtlijn.
- Het moet aantoonbaar zijn, dat redelijkerwijs niet voldaan kan worden aan de desbetreffende voorschriften of eisen.

Gemotiveerd afwijken

- Aangegeven moet worden welke maatregelen of voorzieningen dan wel worden getroffen en hoe deze bijdragen aan de veilige opslag van gevaarlijke stoffen en/of CMR-stoffen.
- Indien gemotiveerd wordt afgeweken kunnen deze andere voorschriften worden vastgelegd in bijvoorbeeld de omgevingsvergunning of maatwerkvoorschriften bij vergunningvrije bedrijven.
- Voorbeelden van situaties waar gemotiveerd wordt afgeweken, of voorschriften waarvan bekend is dat gemotiveerd afwijken vaker voorkomt zullen worden gegeven op de website van InfoMil onder vragen en antwoorden PGS richtlijnen.

Vragen

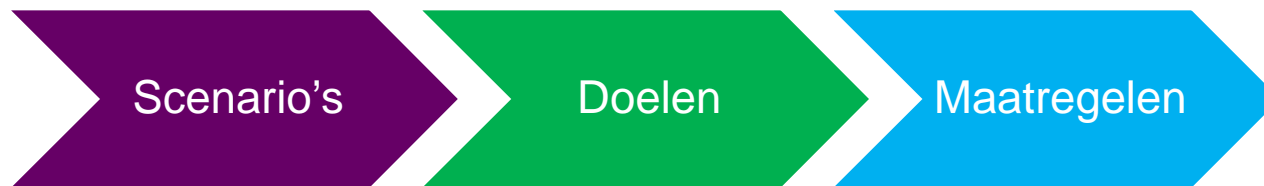
Waarom PGS 15 nieuwe Stijl?

- Doelen achter voorschriften niet altijd duidelijk
 - PGS moet in detail worden gevolgd volgens bevoegd gezag
 - Gelijkwaardigheid zeer moeilijk aan te tonen voor bedrijven
- Aansluiting op het BAL (hele PGS reeks in nieuwe Stijl)

PGS Nieuwe Stijl

- PGS wordt duidelijker door een uniforme, logische en systematische methode:
 - Transparante risicobenadering
 - Eenduidige doelen
 - Maatregelen om aan de beschreven doelen te kunnen voldoen

- Bestuurlijk proces van vaststellen goed vastgelegd
- Duidelijkere beschrijving van de status

Uitvoeren risicoanalyse

Identificatie scenario's

Wat is er voor nodig om het mis te laten gaan?

Vaststellen gevolgen

Welke gevolgen kunnen zich voordoen?
(ernst zonder maatregelen)

Inschatting waarschijnlijkheid

Kans van optreden dat het scenario zich in toekomst
voordoet

Identificeren beschermende maatregelen

Welke maatregelen/stand der techniek om de gevolgen
te beperken en kans te minimaliseren?

Afweging maatregelen

Meer/betere/andere maatregelen nodig?
Waar/waarom/hoe

PGS

Hoge/midden
-hoge
Risico's

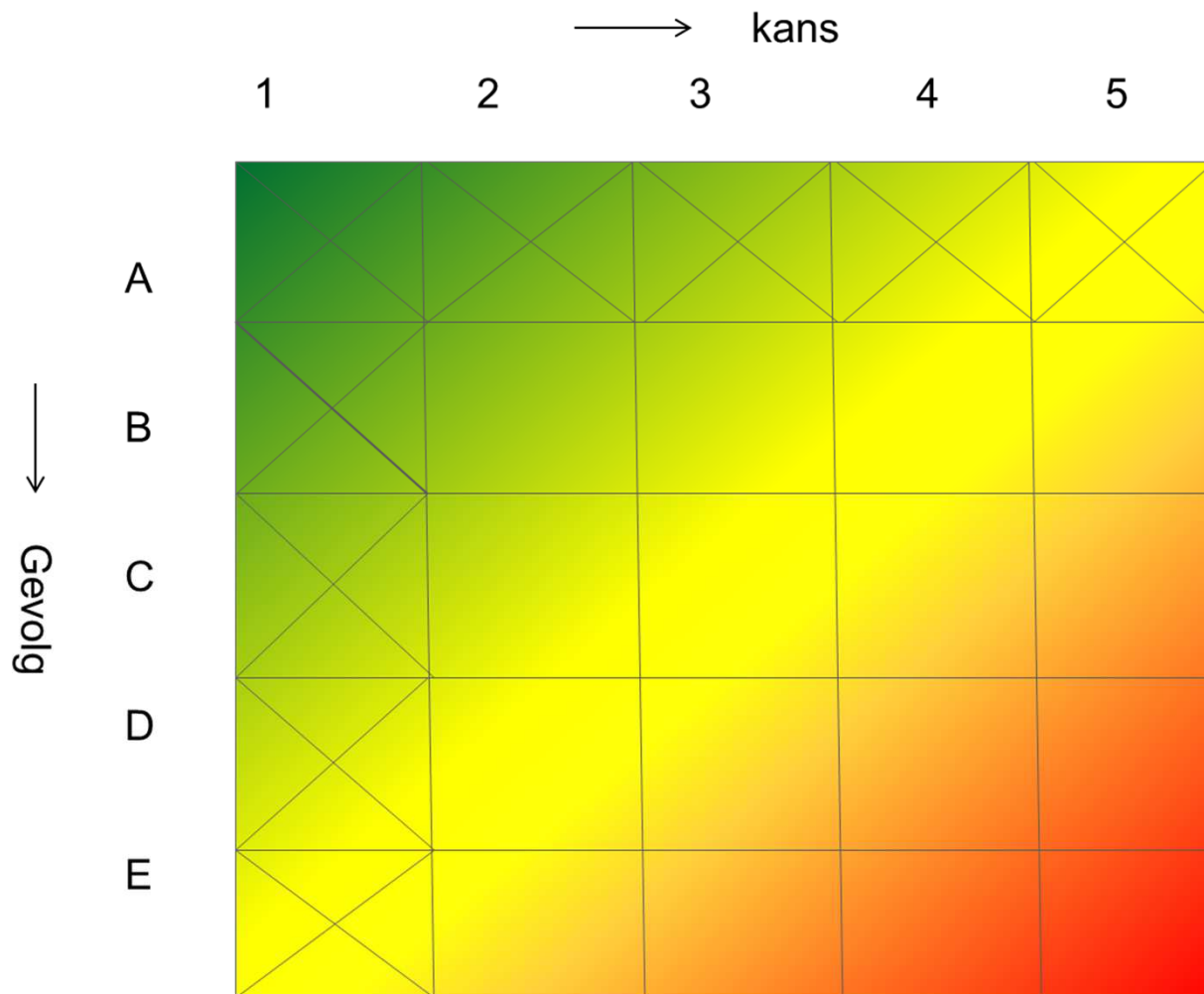

doelen

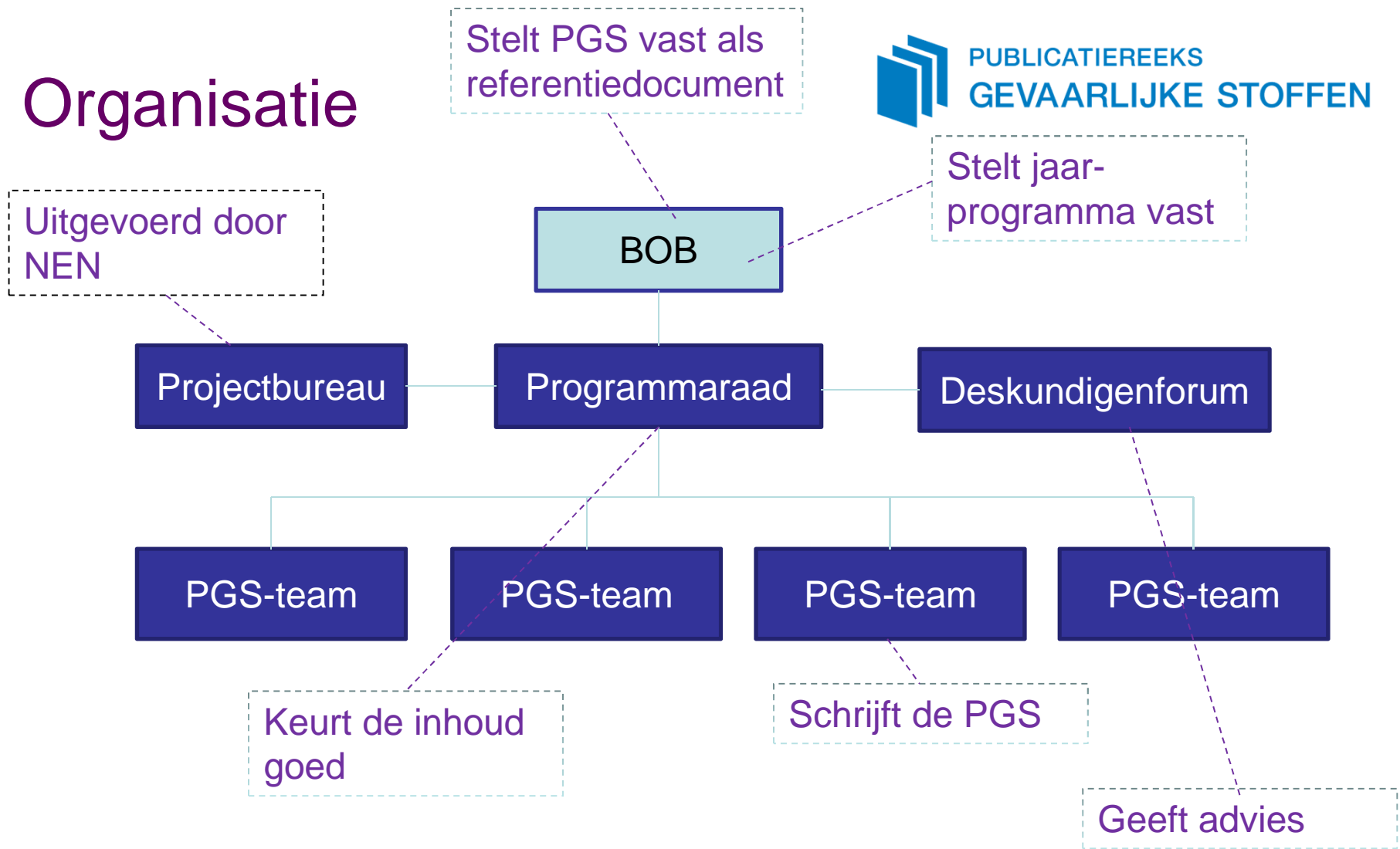
maatregelen

Risicomatrix voor prioritering

Organisatie

Programmaraad = IPO, VNG, brandweer, I-SZW, VNO-NCW, MKB

Vaststelling door BOB

betekent dat PGS beschouwd wordt als:

- SZW: beleidsregel
- IenM: uitvoeringkader voor het toezicht op het Activiteitenbesluit/BAL
- VR's: richtlijn bij de advisering over de omgevingsvergunning
- IPO en VNG: uitvoeringskader bij vergunningverlening en toezicht
- BRZO-toezichthouders: referentiekader voor benodigde maatregelen voor voorkomen zware ongevallen.

BAL

Omgevingswet

- Activiteiten fysieke leefomgeving

BAL

- Algemene regels voor die activiteiten
- Oogmerk: waarborgen van de veiligheid voor de omgeving
- Verwijzing naar PGS

PGS

- Scenario's, doelen, maatregelen
- Alternatieve gelijkwaardige maatregel

